

ผลการทดลอง ชุดที่ 1

การทดลองที่ 3

อัตราเร็วปฏิกิริยา

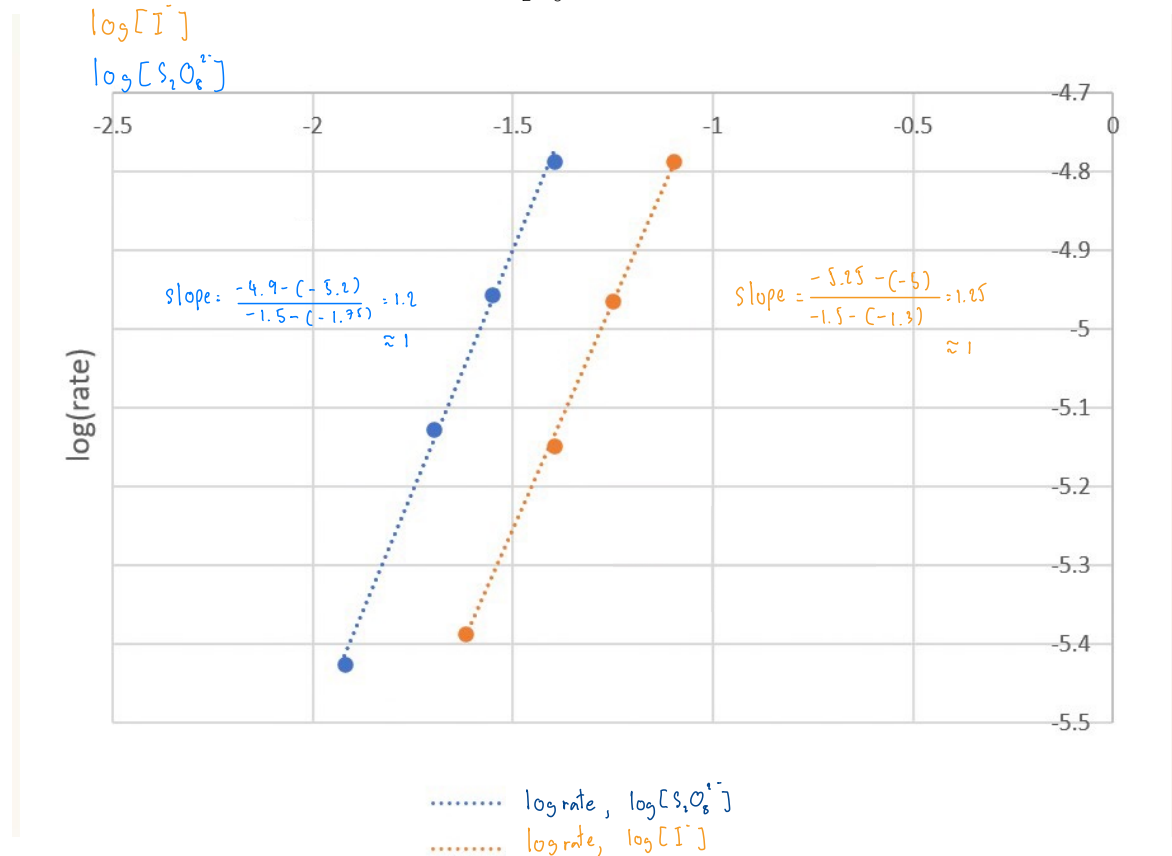
ทำการทดลอง วัน พุธที่ ๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา เช้า บ่าย
ชื่อ ปุณณพัฒน์ สมกับแก้ว เลขประจำตัว ๔๙๒๐๖๙๒๑ กลุ่มที่ ๓ ลำดับที่ ๔๑

ตอนที่ 1 การหาอันดับของปฏิกิริยาและค่าคงที่อัตราเร็ว

การทดลอง ครั้งที่	ความเข้มข้นในสารละลายผสม (M)			Δt (s)	$\text{rate} = \frac{1}{2} \frac{[S_2O_3^{2-}]}{\Delta t}$
	$[I^-]$	$[S_2O_8^{2-}]$	$[S_2O_3^{2-}]$		
1	0.080	0.040	0.0010	30.60	1.63×10^{-5}
2	0.080	0.028	0.0010	45.16	1.11×10^{-5}
3	0.080	0.020	0.0010	67.00	7.46×10^{-6}
4	0.080	0.012	0.0010	133.19	3.75×10^{-6}
5	0.056	0.040	0.0010	46.00	1.09×10^{-5}
6	0.040	0.040	0.0010	70.25	7.12×10^{-6}
7	0.024	0.040	0.0010	121.63	4.11×10^{-6}

การทดลองที่	$\log [I^-]$	$\log [S_2O_8^{2-}]$	$\log \text{rate}$
1	-1.10	-1.40	-4.787
2	-1.10	-1.55	-4.956
3	-1.10	-1.70	-5.127
4	-1.10	-1.92	-5.426
5	-1.25	-1.40	-4.964
6	-1.40	-1.40	-5.148
7	-1.62	-1.40	-5.386

เขียนกราฟระหว่าง $\log \text{rate}$ และ $\log [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]$ และกราฟระหว่าง $\log \text{rate}$ และ $\log [\text{I}^-]$

กฎอัตราเร็วปฏิกิริยา คือ $\text{rate} = k [\text{I}^-]^1 [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]^1 = (4.60 \times 10^{-5}) [\text{I}^-] [\text{S}_2\text{O}_8^{2-}]$
 อันดับของปฏิกิริยาของ I^- 1
 อันดับของปฏิกิริยาของ $\text{S}_2\text{O}_8^{2-}$ 1
 อันดับของปฏิกิริยารวมเท่ากับ 2

การหาค่า k

แทนค่า Rate และ ค่าความเข้มข้นลงในกฎอัตราเร็วปฏิกิริยา คำนวณหาค่า k

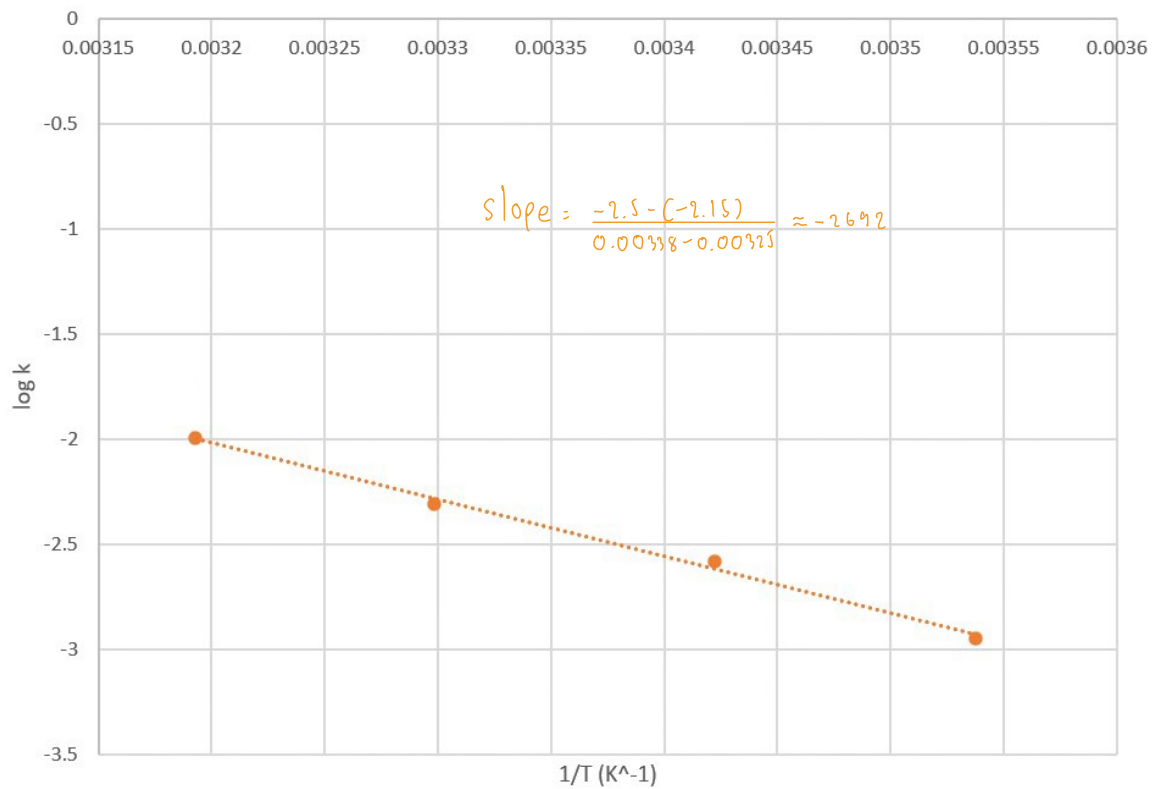
ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ย
k	5.10×10^{-5}	4.94×10^{-5}	4.66×10^{-5}	3.91×10^{-5}	4.85×10^{-5}	4.49×10^{-5}	4.78×10^{-5}	4.60×10^{-5}

อุณหภูมิ 30.0°C ค่า k เฉลี่ย = $4.60 \times 10^{-5} \text{ M}^{-1}\text{s}^{-1}$ (ระบุหน่วย)

ตอนที่ 2 ผลของอุณหภูมิต่ออัตราเร็วปฏิกิริยา

การทดลอง ครั้งที่	อุณหภูมิ (°C)	อุณหภูมิ T (K)	1/T (K ⁻¹)	k	log k	Δt (s)
2	30.0	303.15	3.2987×10^{-3}	4.9×10^{-3}	-2.31	45.16
8	9.5	282.65	3.5379×10^{-3}	1.1×10^{-3}	-2.95	197.09
9	19.0	292.15	3.4229×10^{-3}	2.6×10^{-3}	-2.58	85.06
10	40.0	313.15	3.1934×10^{-3}	1.0×10^{-3}	-1.99	22.0

เขียนกราฟระหว่าง log k กับ 1/T

$$\text{slope} = -\frac{E_a}{2.303R} = \dots -2.69 \times 10^3 \text{ K} \dots (R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1})$$

$$E_a = \dots (-2.69 \times 10^3)(-2.303)(8.314) \text{ J} \dots$$

$$= 51505 \text{ J} \approx 51.5 \dots \text{kJ/mol}$$

อภิปรายผลการทดลอง

ตอนที่ 1 จากการทดลองพบว่า การทดลองครั้งที่ 2, 3, และ 4 มีผลลด $[S_2O_8^{2-}]$ ลงจากมากไปน้อยตามลำดับ เทียบกับการทดลองที่ 1 พบว่าเวลาที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนที่ทำให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาลดลงด้วย ในส่วนการทดลองครั้งที่ 4, 5 และ 6 มีผลลด $[I^-]$ ลงจากมากไปน้อย ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการทดลองที่ 1 พบว่าเวลาที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนที่ทำให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาลดลงด้วย ซึ่งสรุปได้ว่าการเข้มข้นของสารทั้งสอง มีผลต่อการทำปฏิกิริยา เวลาที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาก็เพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึงอัตราการเกิดปฏิกิริยาลดลงด้วยเช่นกัน อาจเป็นผลมาจากการที่ความเข้มข้นลด จำนวนโมเลกุลที่ลดลง ทำให้โอกาสที่โมเลกุลจะชนกันและเกิดพันธะของอัตราการเกิดปฏิกิริยาลงไปด้วย

ตอนที่ 2 จากการทดลองพบว่า การทดลองทั้ง 4 ครั้ง ใช้เวลาในการทำปฏิกิริยาต่างกันเล็กน้อยได้ชัด โดยที่การทดลองที่อุณหภูมิ 9.5°C ใช้เวลาทำปฏิกิริยามากที่สุด ส่วนการทดลองที่อุณหภูมิ 40°C ใช้เวลาในการทำปฏิกิริยาน้อยที่สุด ซึ่งสรุปได้ว่าอุณหภูมิมีผลต่อการเกิดปฏิกิริยา โดยที่อุณหภูมิสูงจะทำให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาเพิ่มมากขึ้น แต่อุณหภูมิต่ำอัตราการเกิดปฏิกิริยาลดต่ำลง อาจเป็นผลมาจากการที่พลังงานจลน์เพิ่มมากขึ้น จากที่อุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้โมเลกุลมีโอกาสรชนกันและกันมากขึ้น ทำให้เกิดปฏิกิริยาได้เร็วขึ้น

สรุปผลการทดลอง

ตอนที่ 1 จากผลการทดลอง เราสามารถหาอันดับปฏิกิริยา ค่าคงที่อัตราการเกิดปฏิกิริยา จากสมการ $\log(\text{rate}) = \log k + m \log [I^-] + n \log [S_2O_8^{2-}]$ หากใน $\log [I^-]$ คงที่และนำไปหาคงเหลือได้ความชันคือ $n \approx 1$ หากใน $\log [S_2O_8^{2-}]$ คงที่ และหาคงเหลือได้ความชันคือ $m \approx 1$ ส่วนค่า k หาได้จาก $k = \frac{\text{rate}}{[I^-][S_2O_8^{2-}]}$ จากทั้ง 7 การทดลอง \therefore อันดับปฏิกิริยาของ I^- คือ 1 อันดับปฏิกิริยาของ $S_2O_8^{2-}$ คือ 1 และอันดับปฏิกิริยารวมคือ 2 ส่วนค่าคงที่อัตราการเกิดปฏิกิริยาเฉลี่ยคือ $4.60 \times 10^{-5} \text{ M}^{-1}\text{s}^{-1}$

ตอนที่ 2 จากการทดลองเราสามารถหาพลังงานก่อกัมมันต์ของปฏิกิริยาได้ จากการวาดกราฟระหว่าง $\log k$ และ T^{-1} กราฟที่จะมี $\text{slope} = -\frac{E_a}{2.303R} = -2.67 \times 10^4$ และ $E_a = 51.5 \text{ kJ/mol}$